

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/301/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616202471
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1616202471.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Janky Richterovej a JUDr. Milana Chalupku, v právnej veci žalobkyne: O.Á. P., D.. XX.XX.XXXX, N. Z. Č.. XXX, proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ul. Pribinova č. 25, IČO: 35 792 752, o nariadení neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 6. apríla 2016 č.k. 5C/57/2016-7 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni trovy konania **z r u š u j e**.

V ostatných výrokoch napadnuté uznesenie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil predbežné opatrenie (aktuálne neodkladné opatrenie), ktorým uložil žalovanému zdržať sa uplatňovania práv z dohody o zrážkach zo mzdy Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.12.2014 do právoplatného skončenia veci samej (o určenie neplatnosti tejto dohody), vedenej na konajúcom súde pod sp. zn. 6C/57/2016. Zamestnávateľovi žalobkyne uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok z predmetnej dohody, rovnako do právoplatného skončenia veci samej.

2. Berúc do úvahy, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok z jej mzdy do splatenia dlhu zo zmluvy o úvere T. (vo výške 870 €), dospel k záveru, že vo veci sú splnené podmienky pre rýchlu dočasnú úpravu pomerov účastníkov nariadením požadovaného neodkladného opatrenia. Ďalším vykonávaním zrážok zo mzdy môže žalobkyni reálne vzniknúť ujma, pričom vo veci samej ide o spotrebiteľský spor, v ktorom bude vecou súdu posúdiť všetky zmluvne dohodnuté podmienky, za akých došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere a k uplatneniu pohľadávok zo strany žalovaného.

3. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný, domáhajúc sa jeho zmeny a zamietnutia návrhu a zrušenia výroku o trovách konania. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie považoval za nepreskúmateľné ohľadom danosti dôvodov pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. Mal za to, že minimálne uhradenie sumy poskytnutého úveru zrážkami zo mzdy je plne legitímne a oprávnené. Zastával názor, že hoci dohoda o zrážkach zo mzdy je právnym inštitútom, ktorý úničné právo neupravuje, ale ani nezakazuje, keďže v našom právnom poriadku je takýto inštitút upravený zákonom, nemôže byť neprijateľnou dohodou či odporovať ustanoveniam smernice Rady 93/13/EHS. Za nesprávne považoval i rozhodnutie súdu o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh, keď trovy predbežného opatrenia sa stávajú súčasťou trov veci samej.

4. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadrila.

5. Odvolací súd preskúmal odvolanie žalovaného v rozsahu a z dôvodov ním vymedzenými (§ 379 a 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené len čiastočne.

6. Súd prvej inštancie za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy podľa § 74 O.s.p. v spojení s § 76 ods. 2 O.s.p. uložil zamestnávateľovi žalobkyne nevykonávať zrážky zo mzdy podľa dohody, uzavretej medzi účastníkmi konania zo dňa 16.12.2014 na zabezpečenie záväzku zo zmluvy o úvere z toho istého dňa.

Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, pričom žalobkyňa ako spotrebiteľka je v tejto dohode poučená o dôsledkoch uzavretej dohody i o možnosti odmietnuť jej uzavretie.

7. Uvedený postup žalovaného, t.j. pri uzatváraní formulárovej zmluvy o úvere predloženie i návrhu formulárovej dohody o zrážkach zo mzdy formou osobitnej listiny, súčasťou ktorej je i potrebné poučenie, korešponduje teda novoprijatému ustanoveniu § 5a ods. 1 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V uvedenom ustanovení sa zo zabezpečenia záväzkov spotrebiteľa podmienčne vylúčila popri zmenke a šeku (písm. b) i dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Vylúčenie tohto zabezpečovacieho inštitútu neplatí v prípade, ak dohoda o zrážkach zo mzdy nie je súčasťou samotnej zmluvy o úvere alebo všeobecných obchodných podmienok, ale nachádza sa s príslušným poučením na osobitnej listine. Napriek tomu odvolací súd dospel k záveru, že pre spravodlivé usporiadanie vzťahov medzi účastníkmi konania je potrebné poskytnúť ochranu spôsobom požadovaným v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie.

8. Odvolací súd plne berie do úvahy základnú zásadu súkromného práva pacta sunt servanda, v zmysle ktorej i spotrebiteľ je povinný plniť svoje povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda úver podľa dohodnutých podmienok riadne splácať. Na druhej strane však nemožno opomenúť nerovné postavenie spotrebiteľa a dodávateľa, a to nielen pri uzatvorení samotnej zmluvy o úvere (nezriedka obsahujúcej neprijateľné zmluvné podmienky), ale i pri uzatváraní súvisiacich zmlúv, medzi ktoré treba zaradiť i písomnú dohodu o zrážkach zo mzdy. Spotrebiteľ pri čerpaní úveru je podľa názoru odvolacieho súdu napriek deklarovanému poučeniu poučený len formálne. Predovšetkým okolnosti uzatvárania zmluvy, dané miestom, kde tradične dochádza k uzatváraniu zmlúv o spotrebiteľských úveroch, časovými a osobnými možnosťami zmluvných strán, nemožnosťou spotrebiteľa dosiahnuť zmenu návrhu formulárovej zmluvy, neznalosť skutočnej výšky záväzku pre prípad omeškania s úhradou splátok a pod., nasvedčujú záveru, že žalobkyňa nebola skutočne poučená o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy a mala len iluzórnu možnosť uzavretie takejto dohody odmietnuť. O absencii jej reálneho poučenia o následkoch svedčí samotný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žalobkyňa deklaruje nesúhlas s vykonávaním zrážok bez súdneho rozhodnutia. V prípade tohto špecifického inštitútu (súčasne zabezpečovacia i uhradzovacia funkcia) je totiž i laickej verejnosti pomerne dobre známe, že zrážky zo mzdy predstavujú tiež jeden zo spôsobov núteného výkonu súdneho rozhodnutia.

9. Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti i preventívny účel neodkladného opatrenia sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že pomery strán sporu odôvodňujú vydanie požadovaného predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia), ktorého trvanie súd prvej inštancie v súlade s platnou úpravou v čase jeho nariadenia vymedzil do právoplatného skončenia veci, v ktorej sa má skúmať platnosť uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá predstavuje akcesorický záväzok, ktorého platnosť je závislá tiež od hlavného záväzku, zmluvy o úvere.

10. Na závere o potrebe dočasnej úpravy vzťahov účastníkov konania nič nemení skutočnosť, že zákonodarcu podmienčne pripustil zabezpečenie spotrebiteľského záväzku i dohodou o zrážkach zo mzdy, hoci podľa názoru odvolacieho súdu pre všeobecne vžitú chápanie tohto inštitútu ako spôsobu núteného výkonu súdneho rozhodnutia by bolo vhodné zo spotrebiteľských záväzkových vzťahov tento inštitút celkom vylúčiť.

11. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v častiach, v ktorých bolo návrhu vyhovie, ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 v spojení s § 329 ods. 2 CSP.

12. Odvolateľ však opodstatnene namietal nesprávnosť výroku o trovách konania, keď súd prvej inštancie v rozpore s ustanovením § 145 O.s.p. priznal žalobkyni náhradu trov nariadeného predbežného opatrenia. Vyhovenie návrhu nemožno považovať za úspech, ktorý by odôvodňoval priznanie náhrady trov v tejto časti. O náhrade trov súvisiacich s predbežným opatrením rozhodne súd až pri rozhodnutí o náhrade trov celého konania. Odvolací súd preto zrušil výrok o trovách konania (§ 389 ods. 1 písm. a/ C.s.p.).

13. Toto rozhodnutie prijal senát v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

V Bratislave, dňa 30. august 2016